

MONITORUL OFICIAL

AL

ROMÂNIEI

Anul XIV — Nr. 154

PARTEA I
LEGI, DECRETE, HOTĂRÂRI ȘI ALTE ACTE

Luni, 4 martie 2002

SUMAR

<u>Nr.</u>	<u>Pagina</u>	<u>Nr.</u>	<u>Pagina</u>
LEGI ȘI DECRETE			
78.	— Lege privind aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 70/2001 pentru modificarea și completarea Legii cadastrului și a publicității imobiliare nr. 7/1996.....	2	
135.	— Decret pentru promulgarea Legii privind aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 70/2001 pentru modificarea și completarea Legii cadastrului și a publicității imobiliare nr. 7/1996.....	2	
★			
79.	— Lege privind aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 118/2001 pentru modificarea art. 6 din Legea nr. 78/1995 privind protecția personalului și a patrimoniului din sectorul producției de apărare.....	3	
136.	— Decret pentru promulgarea Legii privind aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 118/2001 pentru modificarea art. 6 din Legea nr. 78/1995 privind protecția personalului și a patrimoniului din sectorul producției de apărare.....	3	
★			
80.	— Lege pentru aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 52/2001 privind accelerarea și finalizarea procesului de privatizare a societăților comerciale din turism.....	4	
137.	— Decret privind promulgarea Legii pentru aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 52/2001 privind accelerarea și finalizarea procesului de privatizare a societăților comerciale din turism.....	4	
★			
81.	— Lege pentru aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 104/2001 privind organizarea și funcționarea Poliției de Frontieră Române.....	5	
138.	— Decret privind promulgarea Legii pentru aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 104/2001 privind organizarea și funcționarea Poliției de Frontieră Române.....		5
★			
82.	— Lege pentru aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 139/2001 privind compensarea unor obligații ale unor agenți economici din domeniul transporturilor feroviare.....		6
139.	— Decret privind promulgarea Legii pentru aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 139/2001 privind compensarea unor obligații ale unor agenți economici din domeniul transporturilor feroviare.....		6
★			
83.	— Lege pentru modificarea alin. (2) al art. 49 din Legea nr. 128/1997 privind Statutul personalului didactic.....		7
140.	— Decret privind promulgarea Legii pentru modificarea alin. (2) al art. 49 din Legea nr. 128/1997 privind Statutul personalului didactic.....		7
★			
154.	— Decret pentru numirea procurorului general financiar pe lângă Curtea de Conturi.....		8
ACTE ALE BĂNCII NAȚIONALE A ROMÂNIEI			
3.	— Norme privind standardele de cunoaștere a clienței.....		8–15
6.	— Circulară privind punerea în circulație, în scop numismatic, a monedei din aur cu valoarea nominală de 5.000 lei, dedicată împlinirii a „150 de ani de la nașterea dramaturgului și prozatorului Ion Luca Caragiale“.....		16

LEGI ȘI DECRETE**PARLAMENTUL ROMÂNIEI****CAMERA DEPUTAȚILOR****SENATUL****LEGE****privind aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 70/2001 pentru modificarea și completarea Legii cadastrului și a publicității imobiliare nr. 7/1996****Parlamentul României** adoptă prezenta lege.

Articol unic. — Se aprobă Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 70 din 17 mai 2001 pentru modificarea și completarea Legii cadastrului și a publicității imobiliare nr. 7/1996, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 266 din 23 mai 2001, cu următoarele modificări și completări:

1. La articolul I punctul 1, după alineatul 1 al articolului 3 se introduce un nou alineat cu următorul cuprins:

„Oficiul Național de Cadastru, Geodezie și Cartografie este condus de un președinte cu rang de secretar de stat, ajutat de doi vicepreședinți cu rang de subsecretar de stat, numiți prin decizie a primului-ministru la propunerea ministrului administrației publice, și de un secretar general numit în condițiile legii.“

2. La articolul I punctul 2, alineatul 1 al articolului 4 va avea următorul cuprins:

„Ministerele, instituțiile centrale de stat, regiile autonome și alte persoane juridice organizează cadastrul de specialitate în domeniile: forestier, apelor, industrial, extractiv, imobiliar-edilitar, transporturilor, turismului, zonelor naturale

Această lege a fost adoptată de Senat în ședința din 6 decembrie 2001, cu respectarea prevederilor art. 74 alin. (1) din Constituția României.

p. PREȘEDINTELE SENATULUI,
DORU IOAN TĂRĂCILĂ

Această lege a fost adoptată de Camera Deputaților în ședința din 18 decembrie 2001, cu respectarea prevederilor art. 74 alin. (1) din Constituția României.

PREȘEDINTELE CAMEREI DEPUTAȚILOR
VALER DORNEANU

București, 26 februarie 2002.
Nr. 78.

PREȘEDINTELE ROMÂNIEI**DECRET****pentru promulgarea Legii privind aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 70/2001 pentru modificarea și completarea Legii cadastrului și a publicității imobiliare nr. 7/1996**

În temeiul prevederilor art. 77 alin. (1) și ale art. 99 alin. (1) din Constituția României,

Președintele României d e c r e t e a z ă:

Articol unic. — Se promulgă Legea privind aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 70/2001 pentru modificarea și completarea Legii cadastrului și

protejate și construite, celor cu risc ridicat de calamități naturale ori supuse poluării și degradării și altele.“

3. La articolul I, după punctul 3 se introduce punctul 3¹ cu următorul cuprins:

„3¹. **Alineatul 1 al articolului 6 va avea următorul cuprins:**

«Oficiile județene de cadastru, geodezie și cartografie realizează, la nivelul unităților administrativ-teritoriale, atribuțiile prevăzute la art. 5 lit. a), f), g), i) și j).»“

4. La articolul I punctul 5, articolul 17 va avea următorul cuprins:

„Art. 17. — Oficiul județean de cadastru, geodezie și cartografie este împuternicit să execute lucrările de geodezie și topografie, de cadastru și cartografie, direct sau prin persoane fizice ori juridice autorizate.“

5. Articolul VI va avea următorul cuprins:

„Art. VI. — În subordinea consiliilor locale ale comunelor, orașelor și municipiilor se vor înființa servicii comunitare de cadastru și agricultură încadrate cu personal specializat.“

PREȘEDINTELE ROMÂNIEI
ION ILIESCU

București, 25 februarie 2002.
Nr. 135.

★

PARLAMENTUL ROMÂNIEI

CAMERA DEPUTAȚILOR

SENATUL

L E G E

**privind aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului
nr. 118/2001 pentru modificarea art. 6 din Legea nr. 78/1995
privind protecția personalului și a patrimoniului din sectorul
producției de apărare**

Parlamentul României adoptă prezenta lege.

Articol unic. — Se aprobă Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 118 din 20 septembrie 2001 pentru modificarea art. 6 din Legea nr. 78/1995 privind protecția personalului și a patrimoniului din sectorul producției de apărare, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 612 din 28 septembrie 2001.

Această lege a fost adoptată de Senat în ședința din 6 noiembrie 2001, cu respectarea prevederilor art. 74 alin. (2) din Constituția României.

p. PREȘEDINTELE SENATULUI,
DORU IOAN TĂRĂCILĂ

Această lege a fost adoptată de Camera Deputaților în ședința din 10 decembrie 2001, cu respectarea prevederilor art. 74 alin. (2) din Constituția României.

PREȘEDINTELE CAMEREI DEPUTAȚILOR
VALER DORNEANU

București, 26 februarie 2002.
Nr. 79.

PREȘEDINTELE ROMÂNIEI

D E C R E T

**pentru promulgarea Legii privind aprobarea
Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 118/2001
pentru modificarea art. 6 din Legea nr. 78/1995
privind protecția personalului și a patrimoniului
din sectorul producției de apărare**

În temeiul prevederilor art. 77 alin. (1) și ale art. 99 alin. (1) din Constituția României,

Președintele României d e c r e t e a z ă :

Articol unic. — Se promulgă Legea privind aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 118/2001 pentru modificarea art. 6 din Legea nr. 78/1995 privind protecția personalului și a patrimoniului din sectorul producției de apărare și se dispune publicarea acestei legi în Monitorul Oficial al României, Partea I.

PREȘEDINTELE ROMÂNIEI
ION ILIESCU

București, 25 februarie 2002.
Nr. 136.

★

PARLAMENTUL ROMÂNIEI

CAMERA DEPUTAȚILOR

SENATUL

L E G E

pentru aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 52/2001 privind accelerarea și finalizarea procesului de privatizare a societăților comerciale din turism

Parlamentul României adoptă prezenta lege.

Articol unic. — Se aprobă Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 52 din 29 martie 2001 privind accelerarea și finalizarea procesului de privatizare a societăților comerciale din turism, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 175 din 6 aprilie 2001, cu următoarele modificări și completări:

1. La articolul 2, alineatele (1), (2) și (4) vor avea următorul cuprins:

„Art. 2. — (1) În vederea privatizării societăților comerciale din turism, Ministerul Turismului poate accepta plata în rate a prețului acțiunilor vândute, în condițiile stabilite de normele metodologice emise în aplicarea prezentei ordonanțe de urgență.

(2) În cazul vânzării cu plata în rate a prețului acțiunilor, avansul este de minimum 10% din prețul de vânzare, iar plata ratelor se va eşalona pe o perioadă de până la 5 ani de la data semnării contractului, cu perceperea unei dobânzi anuale stabilite prin hotărâre a Guvernului. Cumpărătorul are obligația de a efectua investiții pe o perioadă de maximum 3 ani de la data semnării contractului.

(4) În cazul în care cumpărătorul nu plătește la scadență o rată sau nu a efectuat programul de investiții convenit, contractul de vânzare-cumpărare se consideră rezolvit de drept, fără a mai fi necesară punerea în întârziere și fără orice altă formalitate. În această situație cumpărătorul

pierde atât prețul plătit până la acea dată, cât și investițiile efectuate, cu titlu de daune.“

2. La articolul 2, după alineatul (4) se introduc alineatele (4¹) și (4²) cu următorul cuprins:

„(4¹) În cazul în care cumpărătorul a efectuat cel puțin 80% din valoarea investiției, termenul convenit pentru realizarea investițiilor poate fi prelungit cu încă un an. După acest termen condițiile de anulare a contractului rămân cele prevăzute la alin. (4).

(4²) Prevederile alin. (4¹) se aplică și în cazul contractelor încheiate, în baza prezentei ordonanțe de urgență, până la data intrării în vigoare a legii de aprobare a acesteia.“

3. La articolul 2, alineatul (5) litera a) va avea următorul cuprins:

„a) scrisoarea de garanție bancară emisă de o bancă comercială română sau scrisoarea de garanție bancară emisă de o bancă comercială străină și confirmată de Banca de Export-Import a României — S.A. (Eximbank);“

4. La articolul 5, alineatul (1) va avea următorul cuprins:

„Art. 5. — (1) Licitația cu strigare se desfășoară într-o singură etapă și se va ține în termen de 15 zile de la publicarea anunțului de vânzare în mass-media centrală și locală și, după caz, internațională.“

Această lege a fost adoptată de Senat în ședința din 26 noiembrie 2001, cu respectarea prevederilor art. 74 alin. (1) din Constituția României.

p. PREȘEDINTELE SENATULUI,
ALEXANDRU ATHANASIU

Această lege a fost adoptată de Camera Deputaților în ședința din 18 decembrie 2001, cu respectarea prevederilor art. 74 alin. (1) din Constituția României.

PREȘEDINTELE CAMEREI DEPUTAȚILOR
VALER DORNEANU

București, 26 februarie 2002.
Nr. 80.

PREȘEDINTELE ROMÂNIEI

D E C R E T

privind promulgarea Legii pentru aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 52/2001 privind accelerarea și finalizarea procesului de privatizare a societăților comerciale din turism

În temeiul prevederilor art. 77 alin. (1) și ale art. 99 alin. (1) din Constituția României,

Președintele României d e c r e t e a z ă:

Articol unic. — Se promulgă Legea pentru aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 52/2001 privind accelerarea și finalizarea procesului de priva-

tizare a societăților comerciale din turism și se dispune publicarea acestei legi în Monitorul Oficial al României, Partea I.

PREȘEDINTELE ROMÂNIEI
ION ILIESCU

București, 25 februarie 2002.
Nr. 137.

★

PARLAMENTUL ROMÂNIEI

CAMERA DEPUTAȚILOR

SENATUL

L E G E

**pentru aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 104/2001
privind organizarea și funcționarea Poliției de Frontieră Române**

Parlamentul României adoptă prezenta lege.

Articol unic. — Se aprobă Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 104 din 27 iunie 2001 privind organizarea și funcționarea Poliției de Frontieră Române, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 351 din 29 iunie 2001, cu următoarele modificări:

1. **Articolul 2 devine articolul 1.**2. **Articolul 1 devine articolul 2.**3. **La articolul 3, alineatul (2) va avea următorul cuprins:**

„(2) În toate acțiunile pe care le desfășoară în zona de competență personalul Poliției de Frontieră Române are obligația să prevină și să combată stările de pericol la adresa României, determinate de criminalitatea transfrontalieră și de migrația ilegală.“

4. **La articolul 23, alineatul (2) va avea următorul cuprins:**

„(2) În îndeplinirea activităților de cercetare penală polițistul de frontieră are competența teritorială corespunzătoare unității poliției de frontieră din care face parte.“

5. **La articolul 44, alineatele (1) și (3) vor avea următorul cuprins:**

„Art. 44. — (1) Poliția de Frontieră Română poate asigura, cu plată, conform tarifelor legale, la cererea agenților economici interesați, paza transporturilor pe apă a unor valori importante, precum și a transportului armelor, munițiilor, materialelor explozive, stupefiantelor, al substanțelor toxice sau radioactive ori al altor materii sau substanțe periculoase.

.....
(3) Veniturile realizate din paza executată de Poliția de Frontieră Română se rețin integral de către aceasta ca venituri extrabugetare, cu titlu permanent, care vor fi utilizate pentru acoperirea cheltuielilor materiale și de capital. Sumele rămase necheltuite la sfârșitul fiecărui an se reportează în anul următor, având aceeași destinație.“

6. **Articolul 45 va avea următorul cuprins:**

„Art. 45. — Ziua Poliției de Frontieră Române se sărbătorește, în fiecare an, la 24 iulie.“

Această lege a fost adoptată de Senat în ședința din 6 noiembrie 2001, cu respectarea prevederilor art. 74 alin. (1) din Constituția României.

p. PREȘEDINTELE SENATULUI,
PAUL PĂCURARU

Această lege a fost adoptată de Camera Deputaților în ședința din 20 decembrie 2001, cu respectarea prevederilor art. 74 alin. (1) din Constituția României.

PREȘEDINTELE CAMEREI DEPUTAȚILOR
VALER DORNEANU

București, 26 februarie 2002.
Nr. 81.

PREȘEDINTELE ROMÂNIEI

D E C R E T

**privind promulgarea Legii pentru aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 104/2001
privind organizarea și funcționarea Poliției de Frontieră Române**

În temeiul prevederilor art. 77 alin. (1) și ale art. 99 alin. (1) din Constituția României,

Președintele României d e c r e t e a z ă :

Articol unic. — Se promulgă Legea pentru aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 104/2001 privind organizarea și funcționarea Poliției de Frontieră Române și se dispune publicarea acestei legi în Monitorul Oficial al României, Partea I.

PREȘEDINTELE ROMÂNIEI
ION ILIESCU

București, 25 februarie 2002.
Nr. 138.

★

PARLAMENTUL ROMÂNIEI

CAMERA DEPUTAȚILOR

SENATUL

L E G E

**pentru aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului
nr. 139/2001 privind compensarea unor obligații
ale unor agenți economici din domeniul
transporturilor feroviare**

Parlamentul României adoptă prezenta lege.

Articol unic. — Se aprobă Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 139 din 25 octombrie 2001 privind compensarea unor obligații ale unor agenți economici din domeniul transporturilor feroviare, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 693 din 31 octombrie 2001.

Această lege a fost adoptată de Camera Deputaților în ședința din 4 decembrie 2001, cu respectarea prevederilor art. 74 alin. (2) din Constituția României.

PREȘEDINTELE CAMEREI DEPUTAȚILOR

VALER DORNEANU

Această lege a fost adoptată de Senat în ședința din 29 ianuarie 2002, cu respectarea prevederilor art. 74 alin. (2) din Constituția României.

PREȘEDINTELE SENATULUI

NICOLAE VĂCĂROIU

București, 26 februarie 2002.

Nr. 82.

PREȘEDINTELE ROMÂNIEI

D E C R E T

**privind promulgarea Legii pentru aprobarea
Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 139/2001
privind compensarea unor obligații ale unor agenți economici
din domeniul transporturilor feroviare**

În temeiul prevederilor art. 77 alin. (1) și ale art. 99 alin. (1) din Constituția României,

Președintele României d e c r e t e a z ă:

Articol unic. — Se promulgă Legea pentru aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 139/2001 privind compensarea unor obligații ale unor agenți economici din domeniul transporturilor feroviare și se dispune publicarea acestei legi în Monitorul Oficial al României, Partea I.

PREȘEDINTELE ROMÂNIEI

ION ILIESCU

București, 25 februarie 2002.

Nr. 139.

PARLAMENTUL ROMÂNIEI

CAMERA DEPUTAȚILOR

SENATUL

L E G E

**pentru modificarea alin. (2) al art. 49 din Legea nr. 128/1997
privind Statutul personalului didactic**

Parlamentul României adoptă prezenta lege.

Articol unic. — Alineatul (2) al articolului 49 din Legea nr. 128/1997 privind Statutul personalului didactic, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 158 din 16 iulie 1997, cu modificările ulterioare, se modifică și va avea următorul cuprins:

„(2) Personalul didactic calificat conform art. 7, care desfășoară activitate didactică în mediul rural sau în localități izolate, primește o indemnizație de 5—80% din salariul de bază al funcției didactice îndeplinite, în raport cu zona geografică respectivă. Diferențierea pe zone și localități se aprobă prin hotărâre a Guvernului, la propunerea Ministerului Educației și Cercetării.”

Această lege a fost adoptată de Senat în ședința din 26 iunie 2001, cu respectarea prevederilor art. 74 alin. (1) din Constituția României.

p. PREȘEDINTELE SENATULUI,
DORU IOAN TĂRĂCILĂ

Această lege a fost adoptată de Camera Deputaților în ședința din 18 decembrie 2001, cu respectarea prevederilor art. 74 alin. (1) din Constituția României.

PREȘEDINTELE CAMEREI DEPUTAȚILOR
VALER DORNEANU

București, 26 februarie 2002.
Nr. 83.

PREȘEDINTELE ROMÂNIEI

D E C R E T

**privind promulgarea Legii pentru modificarea alin. (2)
al art. 49 din Legea nr. 128/1997 privind Statutul
personalului didactic**

În temeiul prevederilor art. 77 alin. (1) și ale art. 99 alin. (1) din Constituția României,

Președintele României d e c r e t e a z ă:

Articol unic. — Se promulgă Legea pentru modificarea alin. (2) al art. 49 din Legea nr. 128/1997 privind Statutul personalului didactic și se dispune publicarea acestei legi în Monitorul Oficial al României, Partea I.

PREȘEDINTELE ROMÂNIEI
ION ILIESCU

București, 25 februarie 2002.
Nr. 140.

★

PREȘEDINTELE ROMÂNIEI

D E C R E T

**pentru numirea procurorului general financiar
pe lângă Curtea de Conturi**

În temeiul prevederilor art. 94 lit. c) și ale art. 99 alin. (1) din Constituția României, precum și ale art. 110 alin. (1) din Legea nr. 94/1992 privind organizarea și funcționarea Curții de Conturi, republicată, cu modificările și completările ulterioare,

având în vedere propunerea plenului Curții de Conturi potrivit Hotărârii nr. 16 din 21 februarie 2002,

Președintele României d e c r e t e a z ă:

Articol unic. — Domnul Crișu Anastasiu se numește în funcția de procuror general financiar pe lângă Curtea de Conturi pe un termen de 6 ani.

PREȘEDINTELE ROMÂNIEI
ION ILIESCU

București, 25 februarie 2002.
Nr. 154.

A C T E A L E B Ă N C I I N A Ţ I O N A L E A R O M ă N I E I

BANCA NAŢIONALĂ A ROMÂNIEI

N O R M E

privind standardele de cunoaştere a clientei

În temeiul prevederilor art. 2 alin. (2) și ale art. 26 alin. (2) din Legea nr. 101/1998 privind Statutul Băncii Naționale a României, cu modificările și completările ulterioare, și ale art. 45 și 55 din Legea bancară nr. 58/1998, cu modificările și completările ulterioare,

având în vedere prevederile Legii nr. 21/1999 pentru prevenirea și sancționarea spălării banilor și necesitatea diminuării riscului reputațional*), operațional, de credit, de lichiditate și de conformare la cerințele legii, precum și protejarea siguranței și stabilității băncilor și, prin aceasta, a integrității sistemului bancar,

Banca Națională a României emite prezentele norme.

CAPITOLUL I

Dispoziții generale

Art. 1. — (1) Prezentele norme se aplică băncilor, persoane juridice române, și reprezintă un cadru general pentru elaborarea de către acestea a politicilor și procedurilor proprii de cunoaştere a clientei, ca parte esențială a unei gestiuni prudente a riscului și a unor sisteme eficiente de control intern.

(2) Prezentele norme se aplică în mod corespunzător și sucursalelor din România ale băncilor străine.

Art. 2. — În scopul asigurării desfășurării activității bancare în conformitate cu cerințele legii, inclusiv cu legislația privind prevenirea și sancționarea spălării banilor și cu regulile unei practici bancare prudente și sănătoase, băncile trebuie să adopte politici și proceduri eficiente de cunoaştere

a clientei, denumite în continuare *programe de cunoaştere a clienței*, care să promoveze înalte standarde etice și profesionale și să prevină folosirea băncii de către clienții acesteia pentru desfășurarea unor activități de natură infracțională sau a altor activități contrare legii.

Art. 3. — (1) Pentru scopul prezentelor norme, termenul *client* include:

a) orice persoană fizică, persoană juridică sau entitate fără personalitate juridică ce are deschis la bancă un cont prin care sunt derulate operațiuni care implică primirea sau distribuirea de fonduri;

b) orice persoană fizică, persoană juridică sau entitate fără personalitate juridică în numele căreia este deschis un astfel de cont;

c) orice persoană fizică, persoană juridică sau entitate fără personalitate juridică ce are legătură cu o tranzacție

*) Posibilitatea ca publicitatea negativă făcută practicilor de afaceri ale unei bănci și/sau persoanelor legate de aceasta — acționari, parteneri de afaceri etc. —, indiferent dacă este conformă realității sau nu, să cauzeze o pierdere a încrederii în integritatea băncii.

financiară în care banca este implicată și care poate genera un risc reputațional sau de altă natură pentru aceasta.

(2) Termenul *client* va fi înțeles în cel mai larg sens, astfel încât să includă, fără a fi limitativ:

a) orice beneficiar direct sau indirect al unui cont de disponibilități, de depozit, de credit sau al unui alt cont prin care sunt derulate operațiuni care implică primirea sau distribuirea de fonduri;

b) orice persoană sau entitate care este beneficiarul real al tranzacțiilor derulate de intermediarii de profesie, cum ar fi organismele de plasament colectiv în valori mobiliare, fondurile de pensii ori alte entități ale căror active sunt administrate de societăți de administrare, beneficiarul real al tranzacțiilor derulate prin conturile administrate de avocați, societăți de valori mobiliare, agenți de bursă pentru clienții acestora, beneficiarul real al tranzacțiilor derulate prin conturi deschise pe numele unui împuternicit sau al unei persoane interpușe;

c) băncile corespondente;

d) orice persoană împuternicită să opereze în conturile unui client al băncii.

Art. 4. — (1) Programele de cunoaștere a clientelei trebuie să aibă în vedere toate operațiunile băncii care implică primirea sau distribuirea de fonduri ale clienților, cuprinzând, fără a fi limitative:

a) deschiderea de conturi curente, de depozit, de economii, de credit, de card;

b) deschiderea de conturi de evidență a valorilor mobiliare;

c) închirierea de casete de siguranță;

d) efectuarea tranzacțiilor cu valori mobiliare ori cu alte instrumente financiare, valută, metale și pietre prețioase, a căror valoare depășește 10.000 euro în echivalent;

e) operațiuni cu numerar care depășesc 10.000 euro în echivalent;

f) acordarea de credite și operațiuni cu efecte de comerț.

(2) *Operațiunile cu numerar* sunt considerate operațiunile efectuate la ghișeuul băncii sub formă de schimb valutar, vânzare-cumpărare de metale prețioase, subscriere de obligațiuni, vânzarea de cecuri de călătorie, încasare de cecuri și alte asemenea operațiuni.

(3) Prevederile alin. (1) nu se aplică în cazul deschiderii de conturi pentru colectarea fondurilor în vederea constituirii capitalului social al unei societăți, cu excepția cazului în care banca suspectează că operațiunea are drept scop spălarea banilor.

Art. 5. — Cerințele privind cunoașterea clientelei se aplică și în cazul tranzacțiilor în care banca este angajată și care pot genera pentru aceasta o expunere semnificativă la riscul reputațional sau de altă natură, decurgând din calitatea partenerului său contractual sau a oricărei alte persoane fizice ori entități care are o legătură cu tranzacția respectivă.

CAPITOLUL II

Elemente esențiale ale programelor de cunoaștere a clientelei

SECȚIUNEA 1

Programele de cunoaștere a clientelei

Art. 6. — Fiecare bancă va elabora un program propriu de cunoaștere a clientelei, care să corespundă naturii, mărimii, complexității și întinderii activității sale și să fie adaptat la gradul de risc asociat categoriilor de clienți pentru care aceasta prestează servicii bancare.

Art. 7. — Programele de cunoaștere a clientelei trebuie să cuprindă cel puțin următoarele:

a) o politică de acceptare a clientului;

b) proceduri de identificare a clientului și de încadrare a acestuia în categoria de clientelă corespunzătoare;

c) modalități de întocmire și păstrare a evidențelor corespunzătoare;

d) monitorizarea operațiunilor derulate prin conturi în scopul detectării tranzacțiilor suspecte și procedura de raportare a acestora;

e) modalități de abordare a tranzacțiilor în și/sau din jurisdicțiile în care nu există reglementări corespunzătoare în domeniul prevenirii spălării banilor;

f) proceduri și sisteme de verificare a modului de implementare a programelor elaborate și de evaluare a eficienței acestora;

g) programe de pregătire a personalului în domeniul cunoașterii clientelei.

Art. 8. — Programele de cunoaștere a clientelei trebuie să fie elaborate în formă scrisă și să fie aprobate de consiliul de administrație al fiecărei bănci. Aceste programe de cunoaștere a clientelei trebuie să fie cunoscute de întregul personal implicat și să fie reanalizate periodic de consiliul de administrație în vederea adaptării lor corespunzătoare.

SECȚIUNEA a 2-a

Politică de acceptare a clientelei

Art. 9. — (1) Băncile trebuie să elaboreze politici clare de acceptare a clientului, prin care să se stabilească cel puțin categoriile de clientelă pe care banca își propune să le atragă, tipurile de produse și servicii care pot fi furnizate fiecărei categorii de clientelă, procedurile graduale de acceptare a clientelei stabilite în funcție de riscul asociat diferitelor categorii de clienți și care să includă și o descriere a categoriilor de clienți cu un grad de risc potențial mai ridicat decât nivelul mediu acceptat de bancă.

(2) La elaborarea politicilor de acceptare a clientului se va avea în vedere ca banca să intre în relații de afaceri și să furnizeze produsele oferite numai în funcție de calitatea clientului, care va fi evaluată indiferent de gradul de expunere a băncii la riscul de credit.

Art. 10. — Băncile care oferă servicii bancare complexe, denumite în practica internațională *private banking*, trebuie să manifeste o vigoare sporită față de categoria de clientelă căreia îi sunt oferite astfel de servicii; toți

clientii noi făcând parte din această categorie trebuie să fie aprobați atât în cadrul structurii organizatorice care gestionează acest tip de clientelă, cât și de cel puțin o persoană cu competențe în managementul riscului clienței, însărcinată în acest sens.

Art. 11. — Decizia de a intra în relații de afaceri cu clienții cu un grad de risc potențial mai ridicat trebuie luată exclusiv la nivelul consiliului de administrație al băncii sau, după caz, la nivelul comitetului de direcție, în funcție de competențele acordate acestuia.

SECȚIUNEA a 3-a

Identificarea clientului

3.1. Principii generale

Art. 12. — (1) Băncile trebuie să stabilească o procedură sistematizată pentru verificarea identității noilor clienți și a persoanelor care acționează în numele acestora și să nu intre în relații de afaceri până când identitatea noului client nu este verificată în mod corespunzător.

(2) Băncile nu vor deschide și nu vor opera conturi anonime pentru care identitatea titularului nu este cunoscută și evidențiată în mod corespunzător.

Art. 13. — Băncile trebuie să obțină toate informațiile necesare pentru a stabili identitatea fiecărui nou client, scopul și natura preconizată a serviciilor bancare ce urmează să fie prestate de bancă pentru respectivul client. Volumul și natura informațiilor solicitate vor fi în funcție de tipul potențialului client — persoană fizică, societate comercială — și de natura și volumul preconizat ale operațiunilor ce urmează să fie derulate prin intermediul băncii.

Art. 14. — Politicile de identificare a clienței trebuie să fie aplicate în egală măsură atât în cazul conturilor deschise și menținute pe numele clientului băncii, cât și în cazul conturilor nenominative pentru care identitatea titularului, cunoscută de bancă, este înlocuită în documentația subsecventă printr-un cod numeric sau de altă natură, în vederea asigurării unui grad sporit de confidențialitate.

Art. 15. — În cazul conturilor de depozit și de economii băncile trebuie să verifice identitatea oricărei persoane care efectuează depuneri în cont sau retrageri de sume care depășesc 10.000 euro în echivalent.

Art. 16. — În cazul efectuării operațiunilor prevăzute la art. 4 alin. (1) lit. d) și e), a căror valoare se situează sub limita de 10.000 euro în echivalent, banca trebuie să verifice identitatea clientului/clientilor în situațiile în care sunt suspiciuni că mai multe asemenea operațiuni au o legătură între ele și fac parte dintr-o singură tranzacție care a fost astfel divizată în scopul evitării cerințelor de identificare.

Art. 17. — Dacă banca suspectează că o operațiune are drept scop spălarea banilor, aceasta trebuie să verifice identitatea clientului, indiferent de valoarea operațiunii sau de incidența prevederilor referitoare la excepția de la cerința identificării, prevăzută la art. 4 alin. (3).

3.2. Cerințe generale de identificare

Art. 18. — (1) Băncile vor stabili identitatea clientului pe baza unui document oficial sau a altui document de identificare și vor înregistra în evidențe corespunzătoare identitatea clienților lor, inclusiv a clienților ocazionali.

(2) Băncile vor acorda o atenție specială în cazul clienților nerezidenți și al clienților care nu se prezintă personal la bancă.

Art. 19. — Băncile vor depune diligențele necesare pentru verificarea informațiilor furnizate de client în cadrul procedurii de identificare. Verificarea se poate realiza prin observarea directă a locației la adresa indicată, prin schimb de corespondență și/sau accesarea numărului de telefon furnizat de client, verificarea informațiilor furnizate de client cu cele înscrise pe facturile remise la plată sau prin orice altă metodă.

Art. 20. — (1) În cazul clienților persoane fizice băncile trebuie să solicite și să obțină cel puțin următoarele informații:

- a) numele și prenumele și, după caz, pseudonimul;
- b) adresa domiciliului și/sau reședința;
- c) data și locul nașterii;
- d) codul numeric personal sau, după caz, un alt element unic de identificare similar;
- e) numele/denumirea angajatorului sau natura activității proprii;
- f) sursa fondurilor;
- g) specimenul de semnătură.

(2) Băncile vor urmări ca documentele pe baza cărora se verifică identitatea clienților să fie din categoria celor mai greu de falsificat sau de obținut pe cale ilicită sub un nume fals, cum sunt documente originale de identitate, emise de o autoritate oficială, care să includă o fotografie a titularului, eventual o descriere a persoanei și semnătura acesteia, ca de exemplu cărți de identitate, pașapoarte.

(3) În vederea încadrării corespunzătoare în categoriile de clienți stabilite de bancă și pentru asigurarea îndeplinirii în mod corespunzător a obligațiilor de raportare ale băncii potrivit legislației în vigoare, informații suplimentare care pot fi solicitate se vor referi la naționalitate sau la țara de origine a clientului, poziția publică sau politică deținută și altele.

Art. 21. — (1) Identificarea clienților persoane juridice sau entități fără personalitate juridică se realizează prin obținerea, de la client sau de la un registru public ori din ambele surse, a documentelor care au stat la baza înmatriculării ori înregistrării acestora și a unui extras la zi din acel registru; în cazul absenței unei cerințe de înregistrare, identificarea se va realiza pe baza documentelor de constituire, inclusiv a autorizațiilor de funcționare și/sau a rapoartelor de audit.

(2) Procedura de identificare a clientului va consta cel puțin în:

- a) verificarea existenței legale a entității, respectiv dacă aceasta este înregistrată în registrul comerțului sau, după caz, într-un alt registru public, și obținerea de informații privind denumirea, forma juridică, adresa sediului social, tipul și natura activității desfășurate, identitatea administratorilor/directorilor și prevederile care reglementează puterile acestora de angajare a entității;

b) verificarea oricărei persoane care susține că acționează în numele clientului, pentru a se stabili că aceasta este autorizată/imputernicită în acest sens, și identificarea persoanei în cauză.

Art. 22. — (1) În scopul asigurării unei cât mai bune cunoașteri a clientului băncile pot solicita informații suplimentare referitoare la situația financiară, structura entității și la identitatea persoanelor fizice în beneficiul cărora sunt desfășurate operațiuni prin intermediul entității respective.

(2) Pentru verificarea unor informații furnizate de client băncile pot solicita confirmarea acestora de către terțe persoane.

Art. 23. — (1) Băncile trebuie să întocmească și să păstreze evidențe adecvate privind identitatea clienților, care să cuprindă copii de pe documentele de identificare și/sau de pe alte documente, care să furnizeze cel puțin informațiile prevăzute la art. 20 alin. (1) și la art. 21 alin. (2), măsurile întreprinse în scopul verificării realității informațiilor, analizele și evaluările legate de clientul respectiv, iar în cazul clienților cu un grad de risc potențial mai ridicat, aprobările prevăzute la art. 11 și la art. 44 lit. c).

(2) Băncile vor asigura accesul departamentului de control intern și al auditorului independent la evidențele întocmite.

3.3. Cerințe specifice de identificare

Art. 24. — (1) Băncile trebuie să ia măsurile necesare pentru a obține informații cu privire la adevărata identitate a persoanelor în beneficiul cărora este deschis un cont sau este derulată o tranzacție.

(2) Dacă există suspiciuni asupra faptului că un client este și beneficiarul real al contului și al operațiunilor derulate prin acesta, băncile trebuie să manifeste diligența necesară pentru stabilirea identității beneficiarului real. În acest sens ele vor solicita clientului să completeze o declarație conform formularului prevăzut în anexa la prezentele norme, prin care acesta să declare identitatea beneficiarului real.

Art. 25. — Formularul de declarație poate fi întocmit de către bănci într-o formă agreată de acestea, care să corespundă propriilor cerințe și poate fi redactat în una sau mai multe limbi de circulație internațională, dar trebuie să includă cel puțin textul cuprins în formularul prevăzut în anexa la prezentele norme.

Art. 26. — Băncile trebuie să manifeste suspiciune cu privire la identitatea beneficiarului real în situații cum ar fi:

a) când clientul împuternicește o persoană cu care, în mod evident, nu are relații apropiate să efectueze operațiuni prin contul său deschis la bancă;

b) când valoarea fondurilor sau a activelor implicate într-o operațiune dispusă de un client este disproporționată în raport cu situația financiară a acestuia, cunoscută de bancă;

c) când banca observă și alte situații neobișnuite pe parcursul derulării relațiilor sale cu un client.

Art. 27. — Banca trebuie să solicite clientului să dea o declarație cu privire la identitatea beneficiarului real în forma prevăzută în anexa la prezentele norme, în următoarele cazuri:

a) operațiuni cu numerar, a căror valoare excede 10.000 euro în echivalent;

b) în cazurile în care banca intră în relații cu clienții prin corespondență sau prin altă modalitate care nu implică prezentarea clientului la bancă.

Art. 28. — Dacă, după completarea declarației, suspiciunile privind informațiile furnizate în scris de către client persistă și nu pot fi înlăturate prin clarificări suplimentare, banca va refuza să intre în relații cu clientul respectiv sau să efectueze operațiunea solicitată.

Art. 29. — În cazul deschiderii și menținerii unor conturi deținute în comun de mai mulți titulari băncile trebuie să dispună de o evidență cuprinzând identitatea tuturor beneficiarilor contului.

Art. 30. — În situația deschiderii de conturi în numele unei alte persoane, care acționează ca intermediar — împuternicit, persoană interpusă, administrator al fondurilor, custode, tutore —, banca trebuie să solicite și să obțină informațiile și documentele corespunzătoare cu privire la identitatea intermediarului și a persoanelor beneficiare în contul cărora acesta acționează, precum și detalii privind natura împuternicirii.

Art. 31. — (1) În cazul deschiderii de conturi administrate de intermediari de profesie — societăți de administrare — în numele unor entități, cum ar fi fonduri mutuale, fonduri de pensii sau alte asemenea entități, precum și de conturi administrate de avocați sau agenți de bursă pentru o categorie de clienți, se vor avea în vedere următoarele:

a) în cazul conturilor deschise pe numele unor organisme de plasament colectiv în valori mobiliare, care au mai mult de 50 de investitori, informațiile privind identitatea beneficiarilor trebuie obținute numai în cazul investitorilor care dețin direct sau indirect cel puțin 5% din activele respectivului organism;

b) în cazul conturilor deschise pe numele unui organism de plasament colectiv, la care numărul investitorilor este mai mic de 50, se vor solicita informații cu privire la identitatea tuturor beneficiarilor;

c) în cazul conturilor deschise pe numele unui intermediar, pentru care există subconturi care pot fi atribuite fiecărui client al acestuia, banca trebuie să aplice procedurile de identificare prevăzute de prezentele norme pentru fiecare beneficiar al contului deținut de intermediar.

(2) Băncile trebuie să accepte deschiderea unor asemenea conturi numai cu condiția ca ele să fie în măsură să stabilească dacă intermediarul a aplicat proceduri corespunzătoare de identificare și dacă acesta dispune de sisteme adecvate de alocare a activelor din cont pe fiecare beneficiar. La evaluarea procedurilor intermediarului banca trebuie să aplice criteriile prevăzute la art. 32.

(3) Când intermediarul nu este în măsură să furnizeze băncii informațiile solicitate cu privire la beneficiari sau când acesta nu este supus unor standarde echivalente celor prevăzute în prezentele norme, banca nu va intra în relații cu respectivul intermediar.

Art. 32. — (1) În cazul acceptării unui nou client pe baza datelor de identificare furnizate de alte bănci sau de o terță parte, care intermediază contactul clientului cu banca, aceasta trebuie să se asigure de calitatea procedurilor de identificare aplicate de intermediar. La evaluarea calității procedurilor banca va avea în vedere următoarele cerințe:

a) asigurarea că procedurile intermediarului sunt conforme cu standardele minime referitoare la cunoașterea

clientelei și cel puțin la fel de riguroase ca cele implementate de bancă;

b) încheierea unei înțelegeri cu intermediarul, prin care băncii să i se permită să verifice procedurile urmate de intermediar pentru cunoașterea clientelei;

c) obligativitatea transmiterii către bancă a tuturor informațiilor și a altor documente de identificare obținute de intermediar în cadrul procedurilor proprii de identificare.

(2) Responsabilitatea ultimă pentru cunoașterea clientelei revine întotdeauna băncii.

Art. 33. — (1) În cazul relațiilor începute prin corespondență sau prin intermediul mijloacelor moderne de telecomunicații — telefon, e-mail, Internet — băncile trebuie să aplice clienților în cauză procedurile de identificare și standardele de monitorizare aplicabile clienților disponibili să se prezinte personal la bancă.

(2) În cazul unor astfel de relații banca trebuie să verifice realitatea adresei și a numărului de telefon indicate la art. 19 sau prin orice altă metodă considerată oportună de către bancă. Cu ocazia primei vizite a clientului la bancă, aceasta va solicita documentele corespunzătoare pentru identificarea clientului și va întocmi evidențele corespunzătoare.

(3) În vederea realizării unei cât mai bune cunoașteri a acestei categorii de clientelă băncile pot lua anumite măsuri, cum ar fi:

a) certificarea documentației transmise băncii, inclusiv a specimenului de semnătură, în special în cazul clienților nerezidenți, de către o sucursală a băncii sau de un intermediar de încredere;

b) solicitarea unor documente suplimentare;

c) acceptarea clientului ca urmare a introducerii acestuia de către un intermediar care îndeplinește cerințele prevăzute la art. 32;

d) solicitarea ca prima plată să fie derulată în numele clientului printr-un cont de la o altă bancă care este supusă unor standarde similare de identificare și verificare a clientelei.

Art. 34. — Băncile vor acorda o atenție specială în cazurile în care intră în relații de corespondent sau continuă asemenea relații cu o bancă înregistrată într-o jurisdicție care a fost identificată ca nefiind cooperantă în domeniul prevenirii spălării banilor.

SECȚIUNEA a 4-a

Monitorizarea clientelei

Art. 35. — Monitorizarea clientelei se realizează cel puțin prin următoarele activități: actualizarea permanentă a evidențelor privind identitatea clienților, reevaluarea periodică a calității procedurilor de identificare aplicate de intermediari și monitorizarea tranzacțiilor și a conturilor în vederea determinării și raportării tranzacțiilor suspecte în conformitate cu procedurile interne ale băncii.

Art. 36. — (1) Băncile trebuie să asigure o revizuire periodică a informațiilor deținute cu privire la client și să realizeze o actualizare permanentă a evidențelor întocmite la începutul relației; în funcție de evoluția relației cu fiecare

client băncile vor proceda la reîncadrarea acestora în categoriile de clientelă corespunzătoare.

(2) Schimbările ulterioare în informațiile furnizate vor fi verificate și înregistrate în mod corespunzător.

(3) Dacă apar în mod frecvent schimbări substanțiale în structura clienților persoane juridice sau a altor entități fără personalitate juridică ori a deținătorilor acestora, banca trebuie să realizeze verificări ulterioare.

(4) Revizuirea poate avea loc atunci când se derulează o tranzacție semnificativă, când cerințele referitoare la documentația necesară pentru fiecare client se modifică în mod semnificativ sau când există o modificare importantă în modul de operare a contului.

(5) În situațiile în care există lipsuri în informațiile deținute despre un client existent ori când există indicii sau banca suspectează că informațiile furnizate nu corespund realității, aceasta trebuie să ia măsurile necesare pentru ca toate informațiile relevante să fie obținute cât mai curând posibil.

(6) În situația în care nu pot fi obținute informațiile solicitate sau în cazul în care se constată ulterior că informațiile furnizate de client nu corespund realității, banca va depune diligențele necesare pentru încheierea relațiilor cu clientul respectiv și, după caz, va raporta despre aceasta autorităților competente și Băncii Naționale a României.

Art. 37. — Băncile trebuie să reevalueze periodic calitatea procedurilor de identificare aplicate de intermediar pentru a se asigura că acestea îndeplinesc cerințele prevăzute de prezentele norme.

Art. 38. — (1) Băncile trebuie să asigure monitorizarea activității clientului prin urmărirea tranzacțiilor efectuate de acesta prin toate conturile sale, indiferent de tipul contului și unitățile teritoriale ale băncii unde sunt deschise acestea.

(2) Programul trebuie să prevadă un grad de monitorizare a tranzacțiilor derulate prin conturi, care să fie raportat la gradul de risc asociat diferitelor categorii de clienți.

Art. 39. — În vederea asigurării unei monitorizări eficiente a tranzacțiilor și a conturilor băncile trebuie să cunoască activitatea clientului astfel încât să poată identifica tranzacțiile care ies din tiparele obișnuite ale operațiunilor derulate de acesta prin conturile bancare.

Art. 40. — Procedura de determinare a activității obișnuite sau preconizate a clientului trebuie să aibă în vedere tipul de cont care a fost deschis. În acest sens banca trebuie să realizeze o clasificare a clientelei în mai multe categorii, având în vedere factori cum ar fi:

a) tipul contului;

b) tipul tranzacțiilor derulate prin diferitele tipuri de conturi;

c) numărul și volumul tranzacțiilor derulate prin cont;

d) riscul unei activități ilicite asociat diferitelor tipuri de conturi și de tranzacții derulate prin cont.

Art. 41. — Pentru toate conturile băncile trebuie să aibă în funcțiune sisteme de detectare a operațiunilor neobișnuite sau suspecte. Aceasta se poate realiza prin stabilirea unor parametri în interiorul cărora se situează tranzacțiile obișnuite care pot fi derulate prin tipurile de conturi respective, cum ar fi: limite valorice pe tip de

tranzacție, de client sau de cont, domeniul de activitate în cazul persoanelor juridice și al altor entități. În acest caz monitorizarea va viza tranzacțiile care nu se încadrează în parametrii stabiliți.

Art. 42. — (1) Programul trebuie să prevadă un sistem de determinare a tranzacțiilor suspecte și o procedură de raportare a acestora persoanei desemnate potrivit art. 47 alin. (2) și autorităților competente. Banca trebuie să se concentreze asupra tipurilor de tranzacții care nu se încadrează în tiparele obișnuite și să izoleze tranzacțiile care prezintă factori de risc ce necesită o evaluare ulterioară. Apariția unor suspiciuni depinde de volumul activelor sau veniturilor, de tipul tranzacțiilor, circumstanțele economice, reputația țării de origine și de plauzibilitatea explicațiilor oferite de client.

(2) Tranzacțiile suspecte pot include:

a) tranzacțiile care nu se circumscriu tiparelor obișnuite, inclusiv datorită frecvenței neobișnuite a retragerilor ori depunerilor operate în cont;

b) tranzacțiile complexe, de o valoare semnificativă, care implică depuneri și retrageri de mari sume de bani;

c) transferuri externe sau alte operațiuni care nu par să aibă un sens economic, comercial sau legal, inclusiv transferuri externe care nu se circumscriu activității statutare a clientului sau care sunt ordonate de clienți care nu sunt angajați în activitatea statutară.

(3) Circumstanțele și scopul unor asemenea tranzacții trebuie să fie examinate cât mai curând posibil, inclusiv pe baza unor documente suplimentare solicitate clientului pentru justificarea tranzacției, constatările să fie consemnate în scris și să fie disponibile verificărilor ulterioare. Tranzacțiile vor fi raportate persoanei desemnate potrivit art. 47 alin. (2).

Art. 43. — Pentru categoria clienților cu un risc potențial mai ridicat este necesar să se monitorizeze majoritatea sau, după caz, toate tranzacțiile derulate prin conturile acestora. La stabilirea persoanelor care se încadrează în această categorie se vor lua în considerare:

- a) tipul clientului — persoană fizică, persoană juridică;
- b) țara de origine;
- c) poziția publică sau poziția importantă deținută;
- d) conturile asociate acestuia;
- e) specificul activității desfășurate de client;
- f) sursa fondurilor;
- g) alți indicatori de risc.

Art. 44. — Pentru clienții cu un risc potențial mai ridicat:

a) băncile trebuie să dispună de sisteme adecvate de gestiune a informației care să furnizeze personalului de conducere și de control intern informații în timp util, necesare pentru identificarea, analizarea și monitorizarea efectivă a acestor conturi; sistemele implementate trebuie să evidențieze cel puțin lipsa sau insuficiența documentației corespunzătoare la deschiderea contului, tranzacțiile neobișnuite derulate prin contul clientului și situația agregată a tuturor relațiilor clientului cu banca;

b) personalul de conducere însărcinat cu serviciile bancare pentru clienții respectivi trebuie să aibă cunoștință de circumstanțele personale ale acestora și să acorde atenție

sporită informațiilor provenite de la terțe părți în legătură cu aceste persoane;

c) tranzacțiile de mare valoare ale acestor clienți trebuie aprobate la nivelul consiliului de administrație al băncii sau, după caz, al comitetului de direcție.

Art. 45. — (1) Banca va putea refuza efectuarea operațiunilor considerate suspecte și nu va efectua operațiunile care sunt contrare legii sau care nu pot fi justificate corespunzător.

(2) Operațiunile suspecte se vor raporta de către bancă la Banca Națională a României — Direcția supraveghere. Raportarea va cuprinde elemente de identificare a clientului, sumele implicate în operațiune, justificarea operațiunii, motivele pentru care operațiunea solicitată este considerată suspectă și orice alte informații considerate relevante de către bancă. În cazul în care banca suspectează că fondurile își au izvorul în activități criminale, aceasta va raporta și altor autorități competente.

SECȚIUNEA a 5-a

Managementul riscului

Art. 46. — (1) Fiecare bancă trebuie să își stabilească politici și proceduri corespunzătoare pentru asigurarea implementării unui program eficient de cunoaștere a clientelei. În acest sens prin reglementările interne trebuie să se asigure cel puțin:

- a) separarea responsabilităților;
- b) supravegherea periodică a gestiunii informației, a sistemelor și controlului acestora;
- c) o strategie de pregătire a personalului în domeniul standardelor de cunoaștere a clientelei și a programelor proprii elaborate pe baza acestora.

(2) Băncile vor evalua noile produse și servicii din perspectiva riscurilor asociate acestora, inclusiv a riscului de a fi folosite de clienți ca mijloc pentru desfășurarea unor activități de natură infracțională.

Art. 47. — (1) Băncile trebuie să stabilească în mod explicit responsabilitățile prin reglementări interne, astfel încât să se asigure că politicile și procedurile sunt utilizate în mod eficient. Procedura de raportare a tranzacțiilor suspecte trebuie să fie clar stabilită, în formă scrisă, și aduse la cunoștință întregului personal.

(2) Banca trebuie să desemneze un funcționar responsabil cu coordonarea și monitorizarea respectării procedurilor stabilite.

Art. 48. — (1) Procedurile de control intern ale băncii trebuie să cuprindă o evaluare independentă a politicilor și procedurilor proprii ale băncii privind cunoașterea clientelei, inclusiv din punct de vedere al conformării la cerințele legii și ale altor reglementări aplicabile.

(2) Controlul intern trebuie să evalueze periodic eficiența procedurilor și politicilor stabilite, inclusiv nivelul de pregătire a personalului, să facă propuneri pentru înlăturarea deficiențelor constatate și să urmărească modul de rezolvare a concluziilor și a propunerilor formulate.

(3) Responsabilitățile personalului însărcinat cu exercitarea controlului intern trebuie să includă monitorizarea permanentă a performanțelor personalului prin testarea prin

sondaj a respectării conformității cu normele interne și revizuirea rapoartelor privind cazurile excepționale, în vederea atenționării conducerii băncii sau consiliului de administrație în cazul în care se consideră că procedurile stabilite privind cunoașterea clientelei nu sunt respectate.

(4) Conducerea băncii trebuie să se asigure că departamentul de control intern dispune de personal adecvat, cu experiență în asemenea politici și proceduri.

Art. 49. — (1) Băncile trebuie să aibă un program continuu de pregătire a personalului, astfel încât personalul implicat în relația cu clienții să fie pregătit în mod adecvat. Programul de pregătire și conținutul acestuia pe diferite sectoare trebuie să fie adaptat necesităților fiecărei bănci.

(2) Cerințele de pregătire a personalului trebuie să fie focalizate diferit în cazul noilor angajați, lucrătorilor de la ghișeu, personalului din departamentul de control intern și al personalului implicat în relația cu noii clienți. Personalul nou-angajat trebuie instruit în legătură cu importanța programelor de cunoaștere a clientelei și cu cerințele minime ale băncii în acest domeniu. Personalul de la ghișeu, care vine în contact direct cu publicul, trebuie instruit să verifice identitatea noilor clienți, să manifeste în permanență vigilență în administrarea conturilor clienților existenți și să detecteze tipurile de activități suspecte.

(3) Personalul va fi instruit periodic, cel puțin o dată pe an și ori de câte ori se consideră necesar, pentru a se asigura că acesta cunoaște responsabilitățile care îi revin și pentru a fi ținut la curent cu noile progrese în domeniu, astfel încât să se asigure implementarea consecventă a programelor stabilite.

CAPITOLUL III

Implementarea programelor de cunoaștere a clientelei în contextul tranzacțiilor transfrontaliere

Art. 50. — (1) Banca trebuie să asigure implementarea programelor de cunoaștere a clientelei în toate unitățile sale teritoriale și filialele atât din țară, cât și din străinătate și să verifice periodic conformitatea acestora atât cu cerințele prevăzute de prezentele norme, cât și cu standardele țării gazdă, pentru ca programele sale să opereze eficient pe plan global.

(2) Banca trebuie să dispună de proceduri de evaluare a vulnerabilității la riscul reputațional, operațional, de concentrare și de conformare la cerințele legii pentru unitățile sale teritoriale și să implementeze măsuri speciale de securitate, dacă este cazul.

(3) Evidențele referitoare la clientelă, existente la nivelul fiecărei unități teritoriale sau filiale, trebuie să fie în mod corespunzător ținute și disponibile în cazul verificărilor realizate de controlul intern și al inspecțiilor efectuate de Banca Națională a României.

Art. 51. — Dacă legile și reglementările din țara gazdă — în mod special dispozițiile referitoare la secretul bancar — împiedică implementarea cerințelor prevăzute de prezentele norme, unitățile teritoriale și filialele din străinătate ale băncii vor respecta standardele țării gazdă, dar vor informa banca și, prin intermediul acesteia, Banca Națională a României asupra diferențelor existente.

CAPITOLUL IV

Supravegherea respectării cerințelor privitoare la cunoașterea clientelei

Art. 52. — (1) Consiliul de administrație al fiecărei bănci trebuie să fie pe deplin angajat într-o strategie eficientă de cunoaștere a clientelei și să implementeze o politică clară cu privire la comportamentul etic și profesional în relația cu clientela, care să fie aduse la cunoștința întregului personal al băncii.

(2) Deciziile privind derularea unor operațiuni pentru clienții cu un risc potențial mai ridicat și a oricăror tranzacții în care banca este implicată și cărora le este asociat un grad de risc mai mare trebuie luate la nivelul consiliului de administrație al băncii sau, după caz, al comitetului de direcție. Deciziile trebuie să fie fundamentate pe o documentație adecvată și o analiză a tuturor circumstanțelor operațiunii/tranzacției respective în vederea determinării riscurilor asociate și să cuprindă, dacă este cazul, măsuri suplimentare de protecție prin care să se asigure diminuarea acestor riscuri.

Art. 53. — Conducerea băncii și ceilalți membri ai consiliului de administrație sunt răspunzători pentru:

a) elaborarea și implementarea unui program eficient de cunoaștere a clientelei;

b) asigurarea pregătirii corespunzătoare a personalului implicat;

c) realizarea controlului asupra respectării programelor stabilite și eficienței politicilor, procedurilor și sistemelor implementate;

d) efectuarea sau angajarea băncii în tranzacții fără realizarea unei analize corespunzătoare, pe baza programelor stabilite și a riscurilor asociate tranzacțiilor respective;

e) efectuarea sau angajarea băncii în tranzacții atunci când știau sau trebuiau să știe că tranzacțiile prezintă un risc semnificativ pentru bancă, periclitând credibilitatea și viabilitatea băncii prin administrarea necorespunzătoare a fondurilor acesteia;

f) nerespectarea altor prevederi cuprinse în prezentele norme.

Art. 54. — Băncile trebuie să asigure personalului însărcinat cu activitatea de supraveghere accesul la întreaga documentație legată de clienți și tranzacțiile derulate prin conturile acestora, inclusiv la orice analiză pe care banca a făcut-o pentru detectarea tranzacțiilor neobișnuite sau suspecte ori pentru a determina gradul de risc asociat unei tranzacții în care este implicată banca.

Art. 55. — (1) Pentru nerespectarea prevederilor prezentelor norme Banca Națională a României va aplica sancțiunile prevăzute la art. 69 din Legea bancară nr. 58/1998, cu modificările ulterioare, și/sau va dispune, după caz, măsuri de remediere, conform art. 70 din aceeași lege.

(2) Aplicarea sancțiunilor de către Banca Națională a României nu înlătură răspunderea penală, civilă sau de altă natură, după caz, a persoanelor sancționate.

CAPITOLUL V

Dispoziții tranzitorii și finale

Art. 56. — (1) Băncile trebuie să păstreze, cel puțin 5 ani, toate evidențele de înregistrare a tranzacțiilor, atât a celor efectuate în țară, cât și în străinătate, care să le permită să furnizeze cu ușurință toate informațiile cerute de autoritățile competente. Asemenea evidențe trebuie să fie suficiente pentru a permite o reconstituire a tranzacției — inclusiv suma și tipul valutei — și pentru a furniza, dacă este necesar, probe pentru incriminarea faptelor de natură penală.

(2) Evidențele realizate cu privire la identificarea clientelei — copii sau înregistrări ale documentelor de identitate

originale —, dosarele de cont și corespondența de afaceri vor fi păstrate de către bancă cel puțin 5 ani după încheierea contului sau după încheierea relației cu clientul. Aceste documente trebuie să fie disponibile, în condițiile prevăzute de lege, autorităților competente în domeniul investigării și incriminării faptelor de natură penală și autorității de supraveghere.

Art. 57. — (1) În termen de 3 luni de la data intrării în vigoare a prezentelor norme băncile vor adopta și vor implementa programe de cunoaștere a clientelei, adaptate specificului activității fiecăreia.

(2) În acest sens, în termenul arătat băncile vor asigura identificarea clienților existenți și întocmirea evidențelor corespunzătoare.

GUVERNATORUL BĂNCII NAȚIONALE A ROMÂNIEI,
MUGUR CONSTANTIN ISĂRESCU

București, 26 februarie 2002.

Nr. 3.

ANEXĂ

Numărul contului

.....

Client*)

.....

.....

DECLARAȚIE**privind identitatea beneficiarului real**

Subsemnatul client declar pe propria răspundere, sub sancțiunea legii:

- a) că subsemnatul este beneficiarul real al fondurilor/activelor deținute în contul arătat;
b) că beneficiarul real/beneficiarii reali este/sunt:

Numele și prenumele/denumirea

.....
.....
.....
.....

Adresa domiciliului/sediului social și țara

.....
.....
.....
.....

Subsemnatul client se obligă să comunice băncii orice modificare referitoare la cele declarate.

Locul și data

.....

Semnătura clientului

.....

N.B.: Banca își rezervă dreptul de a refuza efectuarea tranzacțiilor ordonate de client/de a înceta relațiile cu clientul în cazul unor declarații false sau dacă are suspiciuni cu privire la realitatea celor declarate de client.

*) Se va completa cu numele și prenumele/denumirea clientului, adresa domiciliului/sediului social.

BANCA NAȚIONALĂ A ROMÂNIEI

C I R C U L A R Ă**privind punerea în circulație, în scop numismatic, a monedei din aur cu valoarea nominală de 5.000 lei, dedicată împlinirii a „150 de ani de la nașterea dramaturgului și prozatorului Ion Luca Caragiale“**

Art. 1. — În conformitate cu prevederile Legii nr. 101/1998 privind Statutul Băncii Naționale a României și ale Ordonanței Guvernului nr. 45/1998 privind abilitarea Băncii Naționale a României de a pune în circulație emisiuni monetare cu caracter numismatic din metale prețioase, aprobată prin Legea nr. 244/1998, Banca Națională a României va pune în circulație, începând cu data de 11 martie 2002, o monedă din aur cu valoarea nominală de 5.000 lei, dedicată împlinirii a „150 de ani de la nașterea dramaturgului și prozatorului Ion Luca Caragiale“.

Art. 2. — Caracteristicile monedei sunt următoarele:

- formă: rotundă;
- metal: aur;
- titlu: 999/1.000;
- calitate: proof;
- greutate: 31,103 g;
- margine: netedă;
- diametru: 35 mm;
- anul emisiunii: 2002.

Aversul monedei conține valoarea nominală „5000 LEI“, inscripția „ROMANIA“, stema României și anul emisiunii „2002“. Inscripția „ROMANIA“, gravată cu majuscule, urmează circumferința monedei. În partea inferioară este redată compoziția grafică ce simbolizează teatrul, măștile suprapuse ale comediei și tragediei fiind așezate pe o

panoplie stilizată. Alături de această compoziție grafică este reprodusă semnătura în facsimil a dramaturgului.

Pe reversul monedei este reprodus portretul dramaturgului Ion Luca Caragiale. Inscripția „150 ANI DE LA NAȘTEREA LUI ION LUCA CARAGIALE“, despărțită de un ornament romboidal, este gravată circular. De o parte și de alta a portretului marelui dramaturg figurează anul nașterii (1852) și cel al trecerii în neființă (1912).

Art. 3. — Monedele din aur, ambalate în capsule de metacrilat transparent, vor fi însoțite de un certificat de autenticitate înseriat, redactat în limbile română și engleză, semnat de guvernatorul Băncii Naționale a României și de casierul central, precum și de un pliant de prezentare a acestei emisiuni monetare.

Art. 4. — Monedele din aur cu valoarea nominală de 5.000 lei — emisiunea 2002, dedicate împlinirii a „150 de ani de la nașterea dramaturgului și prozatorului Ion Luca Caragiale“, au putere circulatorie pe teritoriul României.

Art. 5. — Punerea în circulație, în scop numismatic, a monedelor din aur cu valoarea nominală de 5.000 lei — emisiunea 2002, dedicate împlinirii a „150 de ani de la nașterea dramaturgului și prozatorului Ion Luca Caragiale“, se realizează prin ghișeele sucursalelor Băncii Naționale a României.

GUVERNATORUL BĂNCII NAȚIONALE A ROMÂNIEI,
MUGUR CONSTANTIN ISĂRESCU

București, 22 februarie 2002.

Nr. 6.

EDITOR: PARLAMENTUL ROMÂNIEI — CAMERA DEPUTAȚILOR

Regia Autonomă „Monitorul Oficial“, str. Izvor nr. 2–4, Palatul Parlamentului, sectorul 5, București, cont nr. 2511.1–12.1/ROL Banca Comercială Română — S.A. — Sucursala „Unirea“ București și nr. 5069427282 Trezoreria sector 5, București (alocat numai persoanelor juridice bugetare).

Adresa pentru publicitate: Centrul pentru relații cu publicul, București, șos. Panduri nr. 1, bloc P33, parter, sectorul 5, tel. 411.58.33 și 411.97.54, tel./fax 410.77.36.

Tiparul : Regia Autonomă „Monitorul Oficial“, tel. 490.65.52, 335.01.11/2178 și 402.21.78, E-mail: ramomrk@bx.logicnet.ro, Internet: www.monitoruloficial.ro